

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ

Η παράγωγος...ως «όριο»

Θέμα 1

Να βρεθεί η παράγωγος της συνάρτησης $f(x) = \begin{cases} x^2 \eta \mu \frac{1}{x}, & x \neq 0 \\ 0, & x = 0 \end{cases}$ και να δειχθεί ότι δεν είναι συνεχής.

Απάντηση:

Θέμα 2

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \alpha_1 \cdot \eta \mu x + \alpha_2 \cdot \eta \mu 2x + \dots + \alpha_k \cdot \eta \mu kx$ και ότι ισχύει: $|f(x)| \leq |\eta \mu x|$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Δείξτε ότι $|\alpha_1 + 2\alpha_2 + \dots + k\alpha_k| \leq 1$.

Απάντηση:

Θέμα 2

Επιλέξτε τη σωστή απάντηση:

Σε καθεμία από τις παρακάτω ερωτήσεις να σημειώσετε τη σωστή απάντηση.

1. Αν $f(x) = x^3 + 2x - 1$, τότε η $f'(1)$ είναι:

- Α. -5 Β. -3 Γ. 3 Δ. 5 Ε. 6.

2. Αν $f(x) = 3 - \frac{4}{x+1}$, τότε η $f'(1)$ είναι:

- Α.
- $\frac{1}{3}$
- Β.
- $\frac{1}{2}$
- Γ. 1 Δ. 2 Ε. 3.

3. Αν $f(x) = \sqrt{x + \sqrt{x}}$, τότε η $f'\left(\frac{1}{4}\right)$ είναι:

- Α.
- $\frac{1}{\sqrt{3}}$
- Β.
- $\frac{2}{\sqrt{3}}$
- Γ.
- $\frac{3}{\sqrt{3}}$
- Δ.
- $\frac{4}{\sqrt{3}}$
- Ε.
- $\frac{5}{\sqrt{3}}$
- .

4. Αν $f(x) = \sqrt{x^3 + \frac{1}{x}}$, τότε η $f'(1)$ είναι:

- Α.
- $\frac{\sqrt{2}}{3}$
- Β.
- $\frac{1}{3}$
- Γ.
- $\frac{\sqrt{2}}{4}$
- Δ.
- $\frac{\sqrt{2}}{2}$
- Ε.
- $\frac{1}{4}$
- .

5. Αν $f(x) = |6 - x^2| + 3x + 1$, τότε η $f'(1)$ είναι:

- Α. 1 Β. 4 Γ. 5 Δ. 6 Ε. 7.

Θέμα 3

Δίνεται η συνεχής συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, για την οποία ισχύει: $\lim_{x \rightarrow 3} \frac{f(2x-5) - x}{x-3} = 7$

α) Βρείτε το $f(1)$.

β) Αφού δείξετε ότι η f είναι παραγωγίσιμη στο 1, βρείτε το $f'(1)$.

γ) Να βρείτε το $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f^2(x) - 9}{\sqrt{x} - 1}$.

Απάντηση:

Θέμα 4

Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση:

1. Αν $f(x) = |x^2 - 6x + 9| + 4x - 1$, τότε η $f'(3)$ είναι:

A. 1 B. 2 Γ. 3 Δ. 4 E. 5.

2. Αν $f(x) = \sqrt{ax+5}$ και $f'(2) = -1$, τότε το a είναι ίσο με:

A. -2 B. -1 Γ. 0 Δ. 1 E. 2

3. Αν $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(5+3h) - f(5)}{h} = 12$, τότε:

A. $f'(5) = 3$ B. $f'(5) = 4$ Γ. $f'(5) = 5$ Δ. $f'(5) = 6$ E. $f'(5) = 12$.

4. Αν $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{x} = -2$ και η f είναι συνεχής στο $x_0 = 0$, τότε:

A. $f(0) = -2$ B. $f(-2) = 0$ Γ. $f'(0) = 0$ Δ. $f'(0) = -2$ E. $f'(0) = 2$.

5. Αν $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x_0+h) - f(x_0) - ah}{h} = 0$, $a \in \mathbb{R}$, τότε:

A. $f'(x_0) = 0$ B. $f'(x_0) = -a$ Γ. $f'(x_0) = a$ Δ. $f'(x_0) = x_0$ E. $f'(x_0) = h$

Θέμα 5

Αν η συνάρτηση f είναι πολυωνυμική βαθμού τουλάχιστον 2, δείξτε ότι η $f(x)$ έχει παράγοντα το $(x - \rho)^2$ αν και μόνο αν το ρ είναι ρίζα και της f και της f' .

Εφαρμογή: να βρεθούν τα α, β ώστε το $f(x) = \alpha x^{2\nu} + \beta x^{\nu-1} + 4$ ($\nu \geq 2$) να έχει παράγοντα το $(x - 1)^2$.

Απάντηση:

Θέμα 6

Δίνεται το πολυώνυμο $f(x) = \alpha_\nu x^\nu + \alpha_{\nu-1} x^{\nu-1} + \dots + \alpha_1 x + \alpha_0$, $\alpha_\nu \neq 0$ και $\rho_1, \rho_2, \dots, \rho_\nu$ πραγματικές ρίζες του. Να δείξετε ότι:

α) Για κάθε x διαφορετικό από τις ρίζες του ισχύει:

$$\frac{f'(x)}{f(x)} = \frac{1}{x - \rho_1} + \frac{1}{x - \rho_2} + \dots + \frac{1}{x - \rho_\nu}$$

β) Αν τα $\rho_1, \rho_2, \dots, \rho_\nu$ είναι διαφορετικά ανά δύο, η εξίσωση $[f'(x)]^2 = f''(x) \cdot f(x)$ είναι αδύνατη στο σύνολο των πραγματικών αριθμών.

Απάντηση:

Θέμα 7

1. Οι συναρτήσεις $f, g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ είναι παραγωγίσιμες στο $x_0 = 5$ και ικανοποιούν τις συνθήκες:

(i) $f(5) = g(5)$ και

(ii) $f(x) + x \leq g(x) + 5$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

Να δείξετε ότι $g'(5) - f'(5) = 1$.

Απάντηση:

Θέμα 8

Αν οι συναρτήσεις f, g είναι παραγωγίσιμες στα σημεία $x_0 = 0$ και $x_0 = 3$ αντίστοιχα

και ισχύει: $(f(x))^2 + (g(x-3))^2 = x^4 - 18x^2 + 81$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$, να δείξετε ότι:

(i) $f(3) = g(0) = 0$

(ii) $(f'(3))^2 + (g'(0))^2 = 36$.

Απάντηση:

Θέμα 9

1. Αν η συνάρτηση $f(x) = \begin{cases} \alpha x + \beta & , x > -1 \\ 3 & , x = -1 \\ \gamma x^2 + 1 & , x < -1 \end{cases}$ είναι παραγωγίσιμη στο σημείο $x_0 = -1$,

τότε

- A. $\alpha + \beta + \gamma = -1$ B. $\alpha + \beta + \gamma = -2$ Γ. $\alpha + \beta + \gamma = 3$ Δ. $\alpha + \beta + \gamma = -3$
 E. $\alpha + \beta + \gamma = 1$.

2. Αν η συνάρτηση $f(x) = \begin{cases} x^2 & , x \leq 3 \\ \alpha x - \beta & , x > 3 \end{cases}$ είναι παραγωγίσιμη στο σημείο $x_0 = 3$,

τότε:

- A. $\alpha = \beta = 2$ B. $\alpha + \beta = 10$ Γ. $\alpha - \beta = -3$ Δ. $\beta = 2\alpha$ E. $\alpha = 2\beta$.

Απάντηση:

Θέμα 10

Αν για την συνάρτηση f ισχύουν $f(0) = 2$ και $f'(0) = 4$ να βρείτε την $g'(0)$ όταν

(i) $g(x) = 2x + \frac{4}{f(x)}$ (ii) $g(x) = f^3(x) + x$.

Απάντηση:

Θέμα 11

1. Αν η συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη στο x_0 , να δείξετε ότι και η συνάρτηση:

$$g(x) = \begin{cases} f(x) & , x \leq x_0 \\ f'(x_0)(x - x_0) & , x > x_0 \end{cases}, \text{ είναι παραγωγίσιμη στο } x_0.$$

2. Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(1) = f(2)$ και $2f'(1) = f'(2)$. Να δείξετε ότι η συνάρτηση $g(x) = \begin{cases} f(2x) & , x \geq 1 \\ f(4x - 3) & , x < 1 \end{cases}$, είναι παραγωγίσιμη στο $x_0 = 1$.

Απάντηση:

Θέμα 12

Δίνεται η συνάρτηση $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύει:

$$f(x + \psi) = f(x) + f(\psi) + 3x\psi(x + \psi), \text{ για κάθε } x, \psi \in \mathbb{R}.$$

Αν η f είναι παραγωγίσιμη στο σημείο $x_0 = a$ με παράγωγο $f'(a) = 1 + 3a^2$, να δείξετε ότι η f είναι παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} .

Απάντηση:

Θέμα 13

Η συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη στο $x_0 = 0$ με $f(0) = 0$ και για κάθε $x \in \mathbb{R}$

ισχύει : $f(x) + f(2x) + \dots + f(2012x) \leq \eta\mu(2011x)$. Να δείξετε ότι $f'(0) = \frac{1}{1006}$.

Απάντηση:

Θέμα 14

Έστω $f : (0, +\infty) \rightarrow \mathbf{R}$ συνάρτηση για την οποία ισχύουν:

$f(x\psi) = f(x) + f(\psi)$, για κάθε $x, \psi \in (0, +\infty)$ και

$1 - x \leq f(x) \leq \frac{1-x}{x}$, για κάθε $x \in (0, +\infty)$.

Να δείξετε ότι η f είναι παραγωγίσιμη σε κάθε σημείο $x_0 \in (0, +\infty)$.

Απάντηση: